

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
Românic, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiiu

Foaie politică.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Dumineca.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

3/15 Maiu 1848.

Astfel deci, spre Maiu, data nouă, fixată în înțelegere cu Guvernul, veni aceea mulțime enormă de „plebe contribuentă“, bătută și îngrozită până atunci, și totuș perfect de liniștită, disciplinată ca o armată, — fără un ban de cheltuit la cârciumă. Și stătură de față și amândoi Vlădicii: Leményi, care abia isprăvisse de pârât la guvern pe tineri, și Șaguna, care fusese primit la Sibiiu de o mare mulțime, având în frunte pe Cipariu și pe Laurian, venit din București. Interzicerea de către Guvern a unei singure adunări pentru ambele confesiuni nu izbutise, precum nu fu luată în seamă orânduiala ca totul să se reducă la un sobor de protopopi în biserică. „Să vie toți Românii din toată țara“, fusese îndemnul, cu sfințenie ascultat, al tineretului. Alergase și țerani dela ultimul hotar apusean și sudic al Românimii.

Duminecă, la 2, se ținu adunarea preparatorie. Și iată ce se întâmplă. În orice societate, când stă să se hotărească o schimbare, sunt oameni, cari vor ceva de mult și o vor neapărat, și sunt alții cari atunci trebuie să vo-

iască acel lucru. Și oamenii cari s'au convertit la ideea unei schimbări și cari sunt în același timp deținătorii puterii, acaparatorii situațiilor, aceia vin cu ifose mari și presidează și adaogă la convingerea lor târzie tot sentimentul demnității și puterii lor. Ocupă locurile dintăiu și vorbesc, dar așa cum vorbește cineva dintr'un loc unde a trecut ieri-alaltăieri, cu oarecare sfială, cu șovăială. Eul acela din trecut apare și tulbură; nu prinde vorba: par'că vorbești cu gura altuia. Atunci nu te poți împiedeca să îndemni însuși și pe altul să mai vorbească. Și atunci acela zice, dar zice din toate puterile convingerilor lui, zice dintr'o viață întreagă pe care a trăit-o pentru aceasta. Și pare că se desface o ceață, care pe cei mari și tari îi acopere, și rămâne numai el.

Așa s'a întâmplat în adunarea aceea pregătitoare, care, „dacă ar fi fost numai inteligenți, nu făcea nici o onoare națiunii române“, scrie, patru ani după aceasta, unul din tineri, Papiu Ilarian.

După aceea s'a dat cuvântul lui Bărnut, pe care-l cerea mulțimea. Cum

era de așteptat, el a pornit dela Romani. Erau părți pe care mulți din asistenți, căci erau mai ales țărani între ei, nu le înțelegeau. Erau însă și altele pe care le prea înțelegeau: apăsarea, iobăgia, batjocura din partea neamurilor. Și, când se pipăiau rănile dureroase, toată viața adunării se strângea în jurul persoanei acestui profesor tânăr cu graiu înalt de învățător, în care vibrau însă azi milenare suferinți. El era omul prin care se rosia vremea. Și atunci, încă din adunarea aceasta preparatorie, s'a văzut că nu este chip să se împotrivescă cineva curentului. A doua zi, curentul acesta și-a serbat subtricolorul albastru-roșu-alb, în sunetul clopotelor, afară pe câmp, pe Câmpul numit de atunci al Libertății, biruința lui cea mare.

Atunci deci, la 3 Maiu, s'a proclamat principiul acela, care s'a mai uitat puțin pe urmă, dar în întregime niciodată, că poporul român, „plebea“ birurilor și ofenselor, formează, din punctul de vedere constituțional, din punctul de vedere al dreptului public, o națiune „de sine stătătoare și parte integrantă a Transilvaniei pe temeiul libertății egale“, și că, prin urmare, în calitate de națiune se manifestă și în calitate de națiune dis-

FOIȘOARĂ

Prin cultură la mântuire.

Deseori ne facem vinovați că ignorăm zdevăratul înțeles al cuvântului atât de uzitat și luat în deșert: *cultură*. Să revenim din când în când asupra lui, pentru că nu este un cuvânt care să cuprindă o singură expresie ci o bogăție întreagă de expresiuni ale vieții naționale ale unui popor. *Cultura* este un cuvânt sinteză, el este oglinda fidelă a dezvoltării tuturor ramificațiilor, domeniilor de activitate, de cugetare.

Cultura nu este ceva împrumutat, ceva imitat dela vecini, — căci ceea ce împrumutăm și imitam nu este averea ta, e a vecinului, — ci este averea ta proprie națională, câștigată prin ostenețele și jertfele tale, prin simțul tău de dreptate și chivernisire.

Greșesc deci foarte mult ceice cred că pot ajunge la o *cultură*, sunt îndreptățiți să-și

zică *cult* dacă îmi vorbesc într'o limbă streină, dacă au un capital de cunoștințe și idei primite de-agata din școală streină, — cultura presupune originalitate, independență de spirit, cunoștințe și idei elaborate la luminile conștiinței tale proprii, cultura deci este o proprietate originală, individuală, personală chiar a cuiva.

Din suma culturilor individuale se constituie marea, puternica cultură națională, cea mai grandioasă forță ce-o are și prin care se valorifică, strălucește un popor.

Evident, cultura unui popor este o operă meticuloasă, se săvârșește prin sforțările generațiilor întregi de muritori cinstiți și harnici, ea este o *operă colectivă*, o operă istorică, de-aceea este trainică, veșnică chiar, nimic nu o poate împiedeca în mersul ei de avalanșe, și nici un flagel nu-i poate curma avântul. Neamurile culte nu pot să se prăpădească, fie cât de înfiorătoare și distrugătoare războaiele, pentru că *umanitatea*, cultura sfidează obstacole trecătoare de aceste.

Sânguincioșii muncitori în agrul cul-

turii naționale sunt niște chibzuți cunoscători ai trecutului, prin cercetarea conștiințioasă ei își strâng în suflet comoara de cugetare a înaintașilor, *moștenesc* deci patrimoniul acesta sfânt, și cu puterile lor sufletești îl sporesc deschizând drumuri nouă de progres. Ceice nu sunt în clar cu continuitatea aceasta și încearcă să vină cu inițiative cari n'ar congrua cu firul istoric al dezvoltării noastre, ei nu pot fi chemați să dea îndrumări, și încercările lor vor aduce rătăcire, desorientare, falsificare chiar a cugetării obștești.

Intelectualii, de sine înțeles, au datorria de a veghia la căpătâiul destinului unui neam, de a pune în plină lumină căile pe cari a progresat cultura noastră până aci, ei sunt necesități să se inspire din mișcările frământăile trecutului cultural.

În ogornul culturii este mult de plivit mult de îndreptat și și mai mult de creat. Iar operă într'adevăr aleasă, fecundă săvârșesc numai ceice se știu identifica cu sufletul mare național, care cunoaște pulsul inimi-

cută, în calitate de națiune hotărăște, sub steagul Impăratului, dar și sub steagul ei, jurând lui Ferdinand I-ii, dar ca domn al unor oameni liberi în ființa lor națională.

Prin urmare ceea ce se cerea în *Supplex Libellus* cu cincizeci de ani înainte pătrunsesse acum în conștiința tuturor. Ceea ce atunci se arătase în forma umilită a unei petiții către Impărat, petiție care a zăcut alături de atâtea altele și căreia nu i-s'a dat nici o soluție, acum se înfățișează, nu în formă de petiție, ci în formă de comunicare din partea națiunii întregi, care se constituia afirmându-se, națiune răzimată pe puterea ei vizibilă, pe drepturile ei admise de toți și înaintea altor națiuni care se manifestau independent.

Adunarea generală a „Albinei“

Sâmbătă în 13 crt., a avut loc în sala cea mare a Muzeului Național adunarea generală a acționarilor „Albinei“, cea mai mare și mai puternică bancă românească pe care o avem noi Românii din această țară.

Pentru adunare au fost depuse aproape 18.000 de acții și au participat peste 100 de acționari, dovadă despre interesul cel mare, ce l poartă lumea noastră românească față de primul nostru institut financiar.

Adunarea a fost condusă cu mult tact de I. P. S. D-l Dr. Eusebiu Roșca, primul viceprezident al direcțiunii „Albinei“. Toți au fost mulțumiți de modul, în care a fost condusă adunarea generală. Mai întâi de toate, după ce s-au constatat acționarii prezenți și s-a constituit biroul, s-a dat citire raportului general al direcțiunii către acționarii institutului. Raportul a fost ascultat cu cel mai mare interes și din el s-a putut vedea că deși anul trecut a fost cât se poate de greu, totuși s'a realizat un rezultat corăspunzător și s'a arătat un profit curat de peste 470.000 — de Cor. Tot din acest raport s'a văzut, că direcțiunea institutului s'a ocupat și cu mai multe chestiuni cu privire la reformarea și reorganizarea institutului.

celor multe, cu un cuvânt cei într'adevăr capabili să facă ceva ce să rămâie, ceva statornic, în conglasuire cu interesele obștești netrecătoare. O operă lipsită de consistență, în însuș sufletul național, este o operă zadarnică, spumă ce va fi înlăturată de cel mai ușor vânt.

Cult este un popor când își are dezvoltate toate ramurile de activitate publică, când prin limba și spiritul național și-a creat arta, prin forțele sale sufletești și a creat industria, bogăția națională și a reușit să ajungă la o înțelegere superioară a situației sale politice, căci în frământările politice se dovedește mai clar decât ori unde conștiința națională, puterea de a pricepe afacerile obștești, misiunea sa practică în lume.

În rezumat: *cultura* este una singură, mare, puternică, istorică, la dezvoltarea căreia lucrează toate clasele sociale ale unui neam, ea este gloria și mântuirea neamurilor...

Ephrasie.

chestiuni relativ la cari I. P. S. D-l Archimandrit Dr. E. Roșca, ca prezident al adunării a asigurat pe acționari, că în cursul anului curent vor fi realizate. În urma acestora adunarea a luat la cunoștință cu mulțumită raportul direcțiunii, a primit bilanțul și a hotărât despre distribuirea profitului curat, așa după-cum a propus direcțiunea. Totodată adunarea generală a dat absolutul atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghere.

Cu privire la împărțirea profitului, amintim, că s'a stabilit ca dividendă 12.— Cor. de acție, iar pentru scopuri culturale și de binefacere s'a dat o sumă de aproape 50.000 de Cor. Pentru orfelanatul, care se va deschide aici în Sibiu, direcțiunea a hotărât să contribuie cu suma rotundă de 50.000 — de Cor., pe care să o plătească în 5 rate anuale de câte 10.000 — de Cor., rata primă a și plătit-o. Faptul acesta nu are lipsă de nici un comentariu. El vorbește de sine. Pentru „Masa Studenților“, pe care Albina o susține mai bine de 20 de ani, s'a dat de asemenea o sumă mai mare ca în trecut.

A urmat apoi alegerea direcțiunii. Înainte de toate s-a reales membrii, a căror mandat a expirat și anume: D-l Dr. Nicolae Comșa din Săliște, D-l Prof. George Dima din Brașov și D-l George Pop de Băsești. Ca membrii noi au fost aleși D-l Dr. Ioan Mihu, mare proprietar în Vinerea, Dr. Ilie Beu, medic, și Dr. Ioan Stroia protopop, ambii din Sibiu. Alegerile au decurs în cea mai perfectă ordine, iar membrii aleși sunt garanție pentru dezvoltarea favorabilă a institutului. Cu acestea s'a încheiat această impozantă și frumoasă adunare a Albinei. Acționarii s'au îndepărtat mulțumiți în sufletul lor și cu cele mai bune nădejdi pentru viitor.

În legătură cu acest raport al nostru amintim, că direcțiunea a ales ca prezident al ei pe D-l Dr. Ioan Mihu, iar ca viceprezident pe D-l Dr. Eusebiu Roșca.

Dorim din inimă progrese frumoase și rezultate mulțumitoare institutului Albina, care a fost în trecut și va rămânea și în viitor un adevărat binefăcător al nostru pe teren economic și cultural.

Din România.

Partidele politice și vânzarea de cereale.

„Adevărul“ anunță: La Brăila s'a ținut un mare meeting, care a avut o notă cu totul nouă: E pentru prima oară de când toate partidele politice din România, au căzut de acord asupra unei chestiuni politice, unindu-se să protesteze contra legii vânzării cerealelor care lege amenință să ruineze activitatea porturilor românești, și categoria socială a negustorilor de cereale.

În afară de reprezentanții orașului și județului în parlament, au asistat și delegații corporațiunii comercianților din port.

Au mai luat cuvântul din partea partidului conservator al d-lui Filipescu, d. Gh. Lucasievici, din partea grupării d-lui Marghiloman d. Ion Derceanu, din partea organizației d-lui Take Ionescu, d. Dumitrescu Brăila, și din partidul guvernamental d. Leonte Moldovan, deputat.

D. Lucian Opran, deputat, a spus: Reprezentanții tuturor claselor și ai tuturor partidelor, s'au adunat astăzi la olaltă spaimântați de dezastrul ce amenință Brăila.

D'sa spune că s'a împotrivit cu ceilalți reprezentanți brăileni în parlament la votarea acestei legi, care este opera d-lui Vintilă Brătianu.

În numele intereselor orașului, mai mari decât cele de partid cer ca lupta începută să fie continuată cu energie până când guvernul se va convinge că a greșit.

D. Leonte Moldovan a spus: Legea de față s'a făcut fără a se consulta negustorii și oamenii competenți.

Legea a fost votată prin surprindere așa că abia cu multă greutate s'au putut obține oarecari modificări admise în urma protestului nostru.

În loc să se caute armonizarea intereselor tuturor claselor sociale se încearcă, fără să izbutiască a se ocroti o clasă în dauna celorlalte. Să se țină seamă că comercianții de cereale sunt factorii cari determină succesul agricultorilor. Unii fără ceilalți nu pot exista și nici nu se pot substitui.

Vă asigur, că înainte de aplicarea legii, parlamentul se va întruni spre a o modifica.

Adunarea alege o comisiune căreia îi dă puterea să studieze și să propună soluțiunea cea mai nimerită a chestiunii.

Un grănicer român atacat de 2 soldați ruși.

— *Românul împuşcă pe unul din ruși.* —

București, 10 Mai. — „Universul“ anunță din Dorohoiu:

Parchetul din Dorohoiu a fost avizat telegrafic despre următoarea întâmplare petrecută în apropiere de frontiera basarabeană.

Dese ori soldați ruși din Basarabia trec Prutul în județul Dorohoi, pentru a-și procura rachiul. Parte sunt prinși de autoritățile române de frontieră și luați ca dezertori de războiu, iar parte, neputând fi prinși, se înapoiază cu spirtul cumpărat în județ la corpurile lor.

Joi au intrat în județul Dorohoi, aproape de comuna Lunca, doi din acești soldați ruși și fiind surprinși, au fost predați grănicerului Ilie a Ilincăi, din conting. 1915, dela pichetul Frunză, pentru a fi trimiși la pichetul de grăniceri Molnița.

Pe când toți trei parcurgeau cărarea frontierei spre Molnița, ambii soldați ruși, pe la mijlocul drumului, profitând de faptul că erau singuri în drum, au atacat pe grănicerul român lovindu-l în cap.

Grănicerul Ilie a Ilincăi, văzându-și viața în pericol, a făcut uz de armă, descărcând mai multe focuri asupra agresorilor săi.

Unul din ei, lovit în piept a căzut jos în nesimțire.

Transportat în grabă la spitalul din Târnavca, soldatul rus a murit pe drum spre spital, Grănicerul român e grav rănit la cap.

Celalalt soldat rus a reușit să dispare, luând cu el un butoiș cu spirt.

Cazul a fost adus la cunoștința autorităților superioare.

Principele Carol în primejdie.

Principele moștenitor Carol a suferit Marți după amiază un accident de automobil, care era cât pe ce să fie fatal. Automobilul a fost condus de însuși principele Carol. Pe bulevardul Elisabeta la încrucișarea cu o altă stradă sta în drum un car cu fân Principele a voit să ocolească carul, dar n'a băgat de seamă din cauza fânului înalt, că după carul cu fân venea cu mare viteză

un tranvai electric. Automobilul a ocolit carul cu fân, dar în momentul următor s'a izbit de tranvaiul electric. Spre fericire, principele a oprit imediat automobilul. Și tranvaiul a fost oprit brusc, dar ciocnirea a fost atât de violentă, încât o parte de automobil a fost zdrobită și îi s'a frânt osia. Principelui nu i s'a întâmplat nimica și și-a continuat drumul pe jos spre palatul din Cotroceni. Automobilul sfărmat a rămas la marginea străzii.

DEPEȘI

America și Germania.

Ziarul „Berliner Lokalanzeiger“ — evident inspirat — vorbind despre răspunsul dat de guvernul german la nota americană, atacă în chestia luptei submarinelor pe admiratul Tirpitz. Articolul zice între altele, că din parte germană s'a făcut totul pentru a încunjura ruptura, după cum o cere trezvia și cumpătul. Bărbații conducători germani au avut pe deplin conștiința răspunderii lor când au ales calea aceasta, pentru că nu au voit să amestece imperiul german în luptă cu America. Dar nu depinde numai de la Germania, că reuși-va să înainteze până la sfârșit pe această cale. Tot așa va fi cu puțință, ca sub sila împrejurărilor, să își aleagă mai târziu altă cale.

Precum a fost greșală gravă a anunța și trîmbița în lume la începutul anului 1916 lupta submarinelor contra vaselor comerciale trezind credința, că arma nouă va secera rezultate minunate, pe când în realitate nu a fost în stare să îndeplinească aceste, tot atât de necorect a fost — deși s'a făcut cu cea mai bună intenție — a prezenta astfel lucrul, ca și când lupta submarinelor contra vaselor comerciale este singura armă cu izbândă contra Angliei.

Noul metod de luptă, anunțat cu mare larmă a adus cu sine, că și statele neutrale s'au cutremurat, amestecându-se probleme noi și grele în discuțiile, cari și de altfel au fost destul de agitate. Toate aceste dovedesc, că cineva poate fi organizator minune, dar politician rău.

Articolul se termină cu constatarea, că pe cât de greșit e a socoti peste însemnătate faptele eroice ale lui Weddingen, au cuvânt Germanii a privi cu mândrie și admirație la operele comandanților și mateloților submarinelor, cari au făcut din noua armă ceace este astăzi și cari vor mai împlini fapte mărețe. Disciplina lor de fier și disprețul lor de moarte arată calea, care va conduce pe Germani la victorie.

Situația în Irlanda

Pierderile militare engleze în Irlanda.

— D. Asquith a declarat în Camera Comunelor că armata, marina și poliția engleză au pierdut în turburările din Irlanda 124 morți, 388 răniți și 9 dispăruți.

Camera comunelor și reprimarea revoluției.

— Indignarea generală pricinuită de represiunea barbară a răsvrătirii irlandeze a găsit un ecou foarte viu în Camera Comunelor. Șeful irlandez, d. Redmond, un credincios apărător al primului ministru, d. Asquith a declarat, în cursul unei interpelări adresată președintelui consiliului, că execuțiunile din Irlanda au pricinuit o scârbă și o ură crescândă chiar în partea din populație care nu avea nici o simpatie pentru răsvrătiți. Alți

irlandezi și mai mulți ridicali au protestat de asemenea în contra represaliilor rânge-roase.

D. Asquith s'a mulțumit să răspundă că execuțiunile au fost ordonate de autoritățile militare, dar nu a voit să promită că nu vor mai fi alte execuțiuni înainte ca Parlamentul să aibă prilejul de a discuta această chestie.

Vestitul scriitor, d. Bernard Shaw a scris în revista „Nesstatemann“, că membrii asociației „Sinnfein“ nu sunt trădători, ei au luptat pentru cauza națiunii lor oprimate. Cum englezii, care pretind că se bat pentru popoarele oprimate, ar putea oare să osândească răsvrătirea irlandeză?

Alte publicațiuni săptămânale cunoscute declară că nu irlandezii sunt cei vinovați, ci funcționarii englezii. Răsvrătirea nu e decât răspunsul poporului irlandez faptelor regretabile ale administrației britanice.

Rușii vreau să părăsească orașul Tarnopol.

Cernăuți. — Pe frontul basarabean au explodat pe ambele părți mine. De altfel domnește liniște. Trupele sunt silite la neactivitate din cauza ploilor mari. Astfel se prezintă situația de săptămâni de zile pe frontul Nistrului. Aici au loc în fiecare zi numai lupte aeriene. În ultimul timp a apărut deasupra comunelor de pe malul Nistrului o escadră de aeroplane aruncând bombe. Și aeroplane austro-ungare s'au urcat în acea direcție și după o luptă scurtă au alungat aeroplanele rusești.

Ziarele din România comunică din izvor rusesc că Rușii evacuează orașul galițian Tarnopol.

Ziarele americane și pacea.

Așa ziarul „Hearst“ a publicat un articol de fond intitulat „Splendida ocaziune a lui Wilson“ în care constată, că prin primirea notei germane, se ivește posibilitatea pentru mijocirea unei păci cinste și cu efect între statele beligerante. Toată populația americană dorește ca guvernul Statelor Unite să intervie în favoarea păcii, înainte ca să se fi istovit puterile popoarelor învrăjbite din Europa.

„Evening Post“ scrie: E probabil că aluziile la pace din ultima notă germană va atrage deosebita atenție a președintelui Wilson, și că problema păcii va forma obiectul unui comunicat separat.

Un lucru e sigur, că Wilson va face o încercare de a interveni pentru curmarea războiului. Poate nu se va simți curând efectul acestei intervențiuni, dar încercarea acasta a lui Wilson va fi dovada, că Statele Unite a făcut totul ce i-a stat în putință pentru ca să se încheie odată pace.

Luptele dela Verdun.

Genera. — Agenția Havas comunică: Până acum a fost liniște pe frontul dela Verdun, mai ales în zilele din urmă, dar din 12 Maiu luptele s'au înverșunat din nou. Nemții încearcă iarăși prin atacuri mari și repezi, pe carișle dau neîncetat, să pustiască pozițiile franceze de pe malul tâng al Meusei, pe Omul Mort și pe frontul dintre Doumont și Vaux.

America și Anglia.

După o depeșă mai proaspătă America vrea să trimită în curând Angliei o notă în care să-i ceară să îngăduie transportarea de medicamente în Germania. Acestei note i se atribuie foarte mare importanță în cercurile diplomatice.

Informațiuni

Sibiu, 15 Maiu n.

Un răspuns demn la răscoala Irlandezilor.

Intr'un articol de fond, Gustav Hervé, se ocupă de revoluția din Irlanda și o consideră ca o reușită ațâțare a Nemților. Și amestecul acesta al streinilor l-am putea împiedeca, cu o singură proclamare — spune el.

Să proclamăm înaintea lumii întregi, că războiul de partea noastră, e luptă pentru neatarnare, și că noi vom elibera toate popoarele subjugate. Proclamația aceasta, propriu zis, îi obligă pe aliați. Anglia s'o spună Indiei, coloniilor sale din Africa și din Azia, că le va da drept de neatarnare. Tot așa să facă și Franța cu Muzulmanii din Africa și cu popoarele celorlalte colonii. Nici Italia nu poate face altfel cu nouile sale colonii din Africa. Rusia să restabilească neatarnarea Finlandei, să elibereze Polonia, să dea egală îndreptățire politică și cetățenească ludeilor. Iar dacă va ocupa Turcia, să îi lase autonomia, măcar așa cum a făcut Anglia cu Egiptul.

Aliații să înființeze statul iudevesc în Palestina. Să făgăduiască sărbătorește, că în caz de învingere, vor reda celor 20 milioane de Poloni libertatea, vor desrobi pe Boemi, pe Croații sârbi, pe Românii din Ardeal, și pe Italienii din Triest. Atunci naționalitățile vor ieși mai cu îndrăsneală din cadrele de acum ale statelor și astfel în tot cazul vor slăbi puterea militară a puterilor cenirale. Atunci și cele 3 milioane de Evrei din America ar trece de partea noastră, și ar porni împotriva Germaniei agitație așa de vie încât Kaiserul n'ar putea purta mai mult de șase luni războiul...

Acesta ar fi răspunsul lui Hervé la răscoala din Irlanda. (După „Világ“).

Sărbătoarea noastră națională din 3/16 Maiu ne găsește și astăzi în plin războiu. În conștiința, că frații și fii noștri, cari își fac datoria lor sfântă jertfindu-se pentru țară vor avea parte de drepturile visate de moșii acestor neîntrețuți eroi, avem și noi încredere deplină în izbândirea mărețului program alcătuit pe câmpul libertății. Articolul nostru prim e scris de unul din cei mai mari istorici ai neamului nostru.

Cor artistic și predică în catedrala din Sibiu. Dumineca trecută ni s'a dat prilejul de-a asculta în catedrala din Sibiu, cântările executate de un cor mixt condus de artistul nostru Ionel Crișanu. Liturgia cântată e compoziția profesorului Huber dela Beiuș. Bucățile mai mari sunt scrise cu solo de sopran, fapt, care i-a oferit D-nei Petrușia Trăianu ocazia de a-și revela splendoarea cunoscută a glasului. Noutatea lucrării și nivoul înalt artistic la care s'a știut men-

ține corul, a produs o adâncă impresie în sufletele ascultătorilor. Diaconul Dr. Gh. Comșa a rostit apoi o frumoasă predică, care a completat serviciul divin în chipul cel mai mulțumitor.

Al patrulea împrumut de războiu ungar. Subscripțiunea la al patrulea împrumut de războiu ungar, începută la 19 Aprilie a. c. continuă în toată țara cu mult zor, astfel că până la încheierea subscripțiunii 23 Maiu a. c. suma ce se va semna nu numai va împlini, ci va întrece chiar toate așteptările.

După știrile ziarelor din capitală, bănci, instituții, fonduri, ca și particulari din capitală și provincie emulează în a semna sume cât mai considerabile.

La băncile noastre încă s'au scris până în prezent, după știrile ce avem, însemnate sume asupra noului împrumut. Ele se pot evalua la circa 2 milioane, o sumă pentru împrejurările noastre foarte mare, considerând că la subscripțiunile anterioare, pentru împrumuturile de războiu de mai înainte, asemenea au participat băncile și alte instituții ale noastre, precum și particularii cu mai multe milioane.

După informațiile, ce avem s'au scris până la mijlocul săptămânei curente: la „Albina” Centrala Sibiiu peste K 900.000, la care sumă institutul însuși participă cu K 200.000; la „Victoria”, Arad K 225.000; la „Lumina”, Sibiiu K 135.000, din care sumă Consistorul arhidiecezan K 100.000; la „Cassa de pestrare” (reuniune) din Săiște s'au scris K. 271.509 etc.

Primul împrumut național al României. La 4 crt. s'a început subscripțiunea la noul împrumut de Lei 150.000.000, ce-l contractează statul român pentru îndestularea nevoilor, create de împrejurările excepționale, prin cari trece țara. Este primul împrumut național, ce-l emite statul român și se emite în formă de rentă amortibilă 5%, nedenuțabil în termen de 7 ani, socotit dela 1 Aprilie 1916. Prețul de emisiune este fixat cu Lei 84 suta de capital nominal

plus interesele de 5%, dela 1 April 1916 până la achitarea vărsămintelor. Subscripțiunea durează dela 4—18 Mai a. c.

Împrumutul a avut, precum se anunță, un succes strălucit; deja în prima zi când s'a deschis subscripțiunea suma scrisă a trecut, singur în București, preste Lei 120 milioane, încât probabil că până la încheierea subscripțiunii suma de Lei 150.000.000 va fi de 4—5 ori suprasemnată.

Dr. Valeriu I. Hurdu absolvent în teologie și student la drepturi, a fidanțat pe domnișoara *Aurelia Petcu*, fca vrednicului preot din Bazoș, și cu prilejul acesta a dăruit pentru fondul Orfelinatului din Sibiiu suma de 10 coroane.

Hajdudorogul a primit calendarul gregorian. Din Budapesta se anunță, că episcopul Hajdudorogului s'a înțeles cu episcopii de Munkács și Eperjes, cu începând cu 24 Iunie (Sânziene) să scrie datul calendaristic după calendarul gregorian.

Reichstagul contra lui Liebknecht. — Reichstagul a respins în votarea cu apel nominal cu 229 de voturi contra 111 și 2 abțineri propunerile fracțiunii socialiste și a Comunității Muncii socialiste tinzând la încetarea urmărilor judiciare în contra lui Liebknecht și la punerea lui în libertate. Raportorul Payer, radical, a expus faptele bazându-se pe actele judiciare. Dânsul a zis că delictele comise de Liebknecht sunt de așa natură încât Reichstagul nu are nici un interes la colaborarea lui viitoare. Efectele lui Liebknecht asupra streinătății constituie un serios pericol pentru patrie. Prin urmare Reichstagul nu ar putea să și ia răspunderea de a face pedecă justiției și de a permite lui Liebknecht să continue în timpul războiului delictele sale.

În discuțiune, socialistul Landsberg a declarat: Persoana lui Liebknecht îmi este indiferentă; nu am nici misiunea, nici dorința de a-l apăra. Apăr numai un drept de care Reichstagul s'a arătat până acum foarte gelos. Propunerile noastre vor să împedice o

spărtură în dreptul imunității. E'cu nepuțință a se înșela cineva asupra punctului nostru de vedere. Războiul înseamnă pentru noi lupta pentru căminul nostru. Nu ascundem că dorim o pace care să împedice noui războaie, dar atâta vreme cât nu putem ajunge la pace ca aceia pe care o dorim, suntem hotărâți să continuăm să apărăm țara, a o păstra neatinsă și a-i asigura existența, siguranța. Aceasta este opiniunea poporului german, o părere care nu ar putea fi sdruncinată de Liebknecht.

Oratorul comunității fracțiunii socialiste, Haase, a declarat că nu e vorba aci de dreptul parlamentar și nu ar putea fi vorba de trădare.

Băile din Ocna Sibiiului s'au deschis. În Ocna Sibiiului s'au deschis băile erariale în 15 Maiu și acum se pot deja vizita. Cele trei lacuri cu cabinele bine aranjate, baia populară, băile calde din palatul modern al băilor, cu bazenul mare cald și cu stabilimentul de inhalație stau la dispoziția publicului deja dela începutul sezonului. Dela începutul lui Iunie până la sfârșitul lui August va concerta regulat o capelă de muzicanți. Pentru cine vrea să petreacă vreme mai îndelungată, îi stau la dispoziție odăile moderne ale hotelului statului și o mulțime de camere pe lângă stabiliment. Bucătăria escelentă, în restaurantul hotelului și a cofetăriei. Funcționarii îndreptățiți de a se batura de favoruri, le capătă îndată ce vor arăta legitimația pentru de a lua bilete cu preț de jumătate pe căile ferate. Prospece trimite cu plăcere direcțiunea băilor.

Teatrul orășenesc din loc. Trupa d-lui Kiss Arpad joacă în săptămâna asta următoarele piese: Luni, *Hermelin*, Marți, *Nemai*, Mercuri, *Neștătorul din Venetia*, Joi, *Ma marele haiducilor*, Vineri, pauză, Sâmbătă, *Între două*.

Redactor responsabil: **Dr. Ioan Broșu.**
Pentru editură responsabil: **Ioan Hereș.**
Tiparul: „**Tipografia Poporului**”.

Numeri singuratici din Foia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Sâsciori: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satul nou: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Sebeșul vâsc: Librăria Erich Hutter
Băița: Ioan Belca	Hajmoskér: Librăria Szabó Károly	Sibiiu: Librăria „Foia Pop.” Trafica Barbu
Beiuș: Librăria „Doina”	Hateg: Nicolae Shuckea	• Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Țința	• Kari Engber
Blaj: Librăria Seminaria	Königsfeld-Brünn: Wilbald Sobel	• Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva”	Lipova: Onuș Moldovan	• Laj. v. Németh
Brașov: „Brassoi Lapck”	Lugoș: Librăria Gh. Țăranu	• Jahota
Brünn: Fried. Irrgang Brüder Witzek Arnold Berkovec Fany Endlicher	Oraștie: Weiss Dezső	• I. Binder
Cluj: Petru Barițiu Grünfeld Jozsefné Jokai Tözsde Ludzy Tözsde	Oravița: Librăria I. E. Țăranu	Turda: Librăria Populară
Deva: Libr. Schuller Albertné.	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșet: Amalia Kirchner
	Rășinari: Bucur Țincu	Viena: Comitetul de caritate al Capetei române pentru soldați rom. răniți. (se împarte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	• Ilie Radu, I. Walfischg. 8
		Trafica A. Locatelli VII Mariahilferst. 72

În toate aceste locuri se află „Foia Poporului” în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiiu, după cum e depărtarea.

Foia de Joi-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori să vândă foia, sau să recomande vânzători de în fiecare oraș și sate unde nu sunt, să binoiască a scrie la Administrația „Foia Poporului”, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea noilor abonați.

După cum am anunțat, numărul de Sâmbăta, 2 Aprilie v. din „Foia Poporului” s'a trimis tuturor abonaților foii noastre de Dumineca. Rugăm deci pe toți aceia, cari doresc să aboneze foia de Marția și Sâmbăta, să binoiască a pune la postă cât mai curând prețul abonamentului, ca astfel să le putem trimite toate foile regulat și pe mai departe. Numerele ce lealte se trimit numai abonaților, cum și celor ce vor trimite banii în zilele proxime.

Pentru trimiterea abonamentului am adaus la foia dela 2 Aprilie v. mandate postale. Abonații vechi sunt rugați a scrie lângă numărul 15, care e tipărit pe mandat, sus în colțul din stânga, și numărul foii de pe adresa cu care primesc acum gazeta. Prin aceasta ne ușurează foarte mult controlarea în cărți, fiindcă așa dăm mai ușor de adresa lor cea veche. Abonații cei noi sunt rugați a scrie pe cuponul mandatului, că ei acum abonează întâi foia.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligenți și țărani dela sate, ce adresăm cu rugarea, să binoiască a lăți cât mai tare foia noastră în cercul cunoșcătorilor lor. „Foia Poporului” se poate abona: cea de Dumineca singură ca și până acum, sau la olată cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foia de Dumineca:	
Pe un an	K 5.40
Pe o jumătate de an	2.70
Foia de Marția și Sâmbăta:	
Pe un an	8—
Pe o jumătate de an	4—
Pe trei luni	2—
De acum până la Anul nou	6—

Cine dorește să cunoască „Foia Poporului”, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, după cum va dori.